

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οι της Φιλοσοφίας δρυτικοί παραχθαλλόμενοι πρὸς τὸν καθ' ήμας νέον αὐτῆς δρισμόν. Ἀπόδειξις τοῦ ἀντικειμένου της Φιλοσοφίας διὰ τῆς Ψυ- χολογίας. Ἀπόδειξις τοῦ ἀντικειμένου της Φιλοσοφίας διὰ τῆς Λο- γικῆς. Ἀπόδειξις τοῦ ἀντικειμένου της Φιλοσοφίας διὰ τῆς Ἡθικῆς. Ἀπόδειξις τοῦ ἀντικειμένου της Φιλοσοφίας διὰ τῆς Θεολογίας. Αὐταπόδειξις τοῦ ἀντικειμένου της Φιλοσοφίας. Τὸ κατορθωτὸν τῶν δύο της Φιλοσοφίας σκοπῶν. Εἰδικὴ της Φιλοσοφίας μέθοδος. Λόγοι: ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ἀντικειμένου της Φιλοσοφίας τὴν φύσιν αὐτοῦ ἔξαγγέλλοντες. Ἡ της Φιλοσοφίας δικίρεσις. Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ. Τὸ εἶναι τοῦ Λόγου καὶ τὸ πρῶτον περὶ αὐτοῦ ζητημα. Θέσις καὶ λύσις δευτέρου ζητήματος. Λογικὴ σκέψις καὶ λογικὴ πορίσματα ἐκ τῆς λύσεως τῶν δύο ζητημάτων. Θέσις καὶ λύσις τρίτου ζητήματος. Τὸ εἶναι τοῦ Λόγου αἰτιολογούμενον καὶ αἰτιολογοῦν. Λογικὸς ἔλεγχος της ψευδοῦς γνώσεως τοῦ Θεοῦ. Ὁρισμὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Λόγου.	σελ. γ'. » 3'. » 6'. 1 » 5 » 11 » 18 » 23 » 30 » 37 » 42 » 46 » 48 » 49 » 50 » 52 » 57 » 62 » 66 » 70 » 74
---	---

Λογικὰ πορίσματα ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Λόγου.	78
Τὸ εἶναι τοῦ Λόγου πρὸς τὰ ἄλλα ὅντα.	» 84
Τὸ εἰδέναι τοῦ Λόγου.	» 89
Τὰ δύο εἴδη τοῦ εἰδέναι τοῦ Λόγου.	» 96
Τὸ ζῆν τοῦ Λόγου.	» 99
Τὸ βούλεσθαι τοῦ Λόγου.	» 104
Τὸ δύνασθαι τοῦ Λόγου.	» 109
*Εξήγησις τῶν φυλετικῶν ἐναντιοτήτων ἐν τοῖς ἀνθρώποις. .	» 114
*Η τελεία ψύσις τοῦ Λόγου διαχρινούμενη τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ καὶ τῆς οὐσίας	» 116
Ἄλιστητες τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀναλογία.	» 121
Αἱ ἀρεταὶ τῆς τελείας φύσεως τοῦ Λόγου.	» 123
*Ἐπιστημονικὴ γνῶσις τοῦ κόσμου.	» 125
*Η σχέσις τοῦ Λόγου πρὸς τὸν Θεόν.	» 128
Αἱ σχέσεις τοῦ Λόγου πρὸς τὴν δημιουργίαν.	» 130
Τὸ ἀρχαῖον φιλοσοφικὸν πρόδοτημα καὶ ἡ λύσις αὐτοῦ. .	» 132
Η ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.	» 138
Αἰτιολογία τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου.	» 138
*Ιστορικὴ διήγησις τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ περὶ τῆς τοῦ Λόγου σαρκώσεως	» 140
*Η γέννησις τοῦ Λόγου ἐν συγκείσει πρὸς τὴν ἡμετέραν γέννησιν.	» 142
*Ιστορικὴ γνῶσις τῆς τοῦ Λόγου ἀνθρωπότητος	» 150
Η ΦΥΓΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.	» 155
Θεωρία τῆς φύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ.	» 157
Τὸ ποιὸν τῆς φύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Λόγου	» 162
Εἰδικωτέρα γνῶσις τῆς φύσεως τοῦ Χριστοῦ.	» 166
Τὸ παθητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ εἶδη αὐτοῦ.	» 166
1) Τὸ σαρκικὸν παθητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ. .	» 167
2) Τὸ κοινωνικὸν παθητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ. .	» 169
*Η κοινωνικὴ τοῦ Χριστοῦ συμπάθεια εἰδικώτερον θεωρούμένη	» 175
Αἱ ἔρωτικὲς τοῦ Χριστοῦ ἥδοναι καὶ λύπαι.	» 179
Αἱ γαμικὲς τοῦ Χριστοῦ ἥδοναι καὶ λύπαι.	» 198
Αἱ νομικὲς τοῦ Χριστοῦ ἥδοναι καὶ λύπαι.	» 216
3) Τὸ πνευματικὸν παθητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ. .	» 224
Αἱ θρησκευτικὲς τοῦ Χριστοῦ ἥδοναι καὶ λύπαι.	» 226

Αἱ φιλοσοφικαὶ τοῦ Χριστοῦ ἡδοναὶ καὶ λύπαι.	» 231
Αἱ πολιτικαὶ τοῦ Χριστοῦ ἡδοναὶ καὶ λύπαι.	» 235
Θεωρία τῶν τριῶν βίων τοῦ Χριστοῦ.	» 240
Τὸ νοητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ	» 244
1) Τὸ συνειδητικὸν νοητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ. .	» 245
Τὸ συνειδητικὸν νοητικὸν τοῦ Χριστοῦ νοοῦν τὸ συνειδητικὸν ἀντικείμενον.	» 249
2) Τὸ αἰσθητικὸν νοητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ. .	» 255
3) Τὸ λογικὸν νοητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ. .	» 258
Τὸ αἰσθητικὸν καὶ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ νοητικὸν θεωρούμενον ἐν ταῖς παραβολαῖς.	» 262
Παραβολαὶ ἐκ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου.	» 263
Δευτέρα παραβολὴ ἐκ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου. . .	» 267
Τρίτη παραβολὴ.	» 269
Τετάρτη παραβολὴ.	» 271
Πέμπτη παραβολὴ.	» 272
*Εξτη παραβολὴ.	» 278
*Ενδόμη παραβολὴ.	» 280
*Ογδόν παραβολὴ.	» 282
Παραβολαὶ ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν δρυκτῶν. . . .	» 285
Παραβολαὶ ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν ζώων.	» 291
Παραβολαὶ ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.	» 297
Πρώτη παραβολὴ.	» 298
Δευτέρα παραβολὴ.	» 298
Τρίτη παραβολὴ.	» 301
Τετάρτη παραβολὴ.	» 303
Πέμπτη παραβολὴ.	» 305
*Εξτη παραβολὴ.	» 307
*Ενδόμη παραβολὴ.	» 310
*Ογδόν παραβολὴ.	» 310
*Ἐννάτη παραβολὴ.	» 311
Δεκάτη παραβολὴ.	» 313
*Ἐνδεκάτη παραβολὴ.	» 314
Δωδεκάτη παραβολὴ.	» 316
Δεκάτη τρίτη παραβολὴ.	» 317
Τὸ φιλοσοφικὸν ζήτημα τῶν σχέσων λυόμενον διὰ τῶν παραβολῶν.	» 320

κδ^ρ.

•Τὸ θελητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ. .	» 322
1) Τὸ θελητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπηρεαζόμε- νον ὑπὸ τοῦ σαρκικοῦ παθητικοῦ καὶ τὸ ἑαυτοῦ πράττον.	» 322
2) Τὸ θελητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπηρεαζόμε- νον ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ παθητικοῦ καὶ τὸ ἑαυτοῦ πράττον.	» 324
3) Τὸ θελητικὸν τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπηρεαζόμε- νον ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ παθητικοῦ καὶ τὸ ἑαυτοῦ πράττον.	» 325
•Η τελεία φύσις τῆς ψυχῆς τοῦ Χριστοῦ ἐξουμένη πρὸς τὴν θείαν αὐτοῦ φύσιν.	» 327
•Αγάπεψιλαίωσις καὶ συμπέρασμα τῆς διληγούσσας.	» 330
•Ἐπίλογος.	» 331
Τέλος τοῦ ὅλου φιλοσοφικοῦ συστήματος.	» 331

Π ΑΡ Φ Ρ Α Β Α Τ Α

Σελ.	στήλ.	χντί	τηνάγνωθι
158	33	ἐν τῷ	ἐν τῷ
196	28	Καὶ προσελθὼν	Καὶ προελθὼν
282	33	αὐτερεστούντων.	εὐαρεστούντων.
292	20	τοσοῦτον ἔστι	τοσοῦτον ἔστι

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΟΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΟΡΙΣΜΟΙ ΝΑΡΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ ΉΡΩΣ ΤΟΥ ΚΑΘ' ΠΛΑΣ ΝΕΟΝ ΑΥΓΗΣ ΟΡΙΣΜΟΝ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΟΣΗΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΟΣΗΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΟΥ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Συνταξάμενος σύν Θεῷ καὶ ἐκτυπώσαντες τὰς πέτσα-
ρας φίλοσοφικὰς ἐπιστήμας τοῦ καθ' ἡμᾶς νέου φίλοσο-
φικοῦ συστήματος, οἷον τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Λογικήν,
τὴν Ηθικήν, καὶ τὴν Θεολογίαν, προαγόμεθα γέρη, καὶ εἰς
τὴν σύνταξιν καὶ ἐκπύπωσιν αὐτῆς ταύτης τῆς Φιλοσοφίας,
τῆς βασικίδος τῶν ἐπιστημῶν, τῆς τὰ δύο οὐσιώδης συστα-
τικά, ὁ ὄρισμὸς καὶ τῇ μέθοδος, διετυπώθησαν καὶ ἔζηγγί-
θησαν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, τῇ συνεκδο-
θείσῃ μετὰ τῆς Ψυχολογίας καὶ τῆς Λογικῆς ἀπὸ τοῦ
1876 ἔτους. Ἐπειδὴ δὲ τὴν Φιλοσοφίαν οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ
νεώτεροι φίλοσοφοι ὥρισαν καὶ ἐνόησαν ἀλλιώς τῇ ὡς ἡμεῖς
αὐτὴν ὥρισάμεθα, διὰ τοῦτο ὅφείλομεν ἐν πρώτοις τοὺς
δοθέντας τούτους τῇ Φιλοσοφίᾳ ὄρισμοὺς παραθεῖναι καὶ
συγκρίναι πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς νέον τῆς Φιλοσοφίας ὄρι-
σμόν, ἵνα διὰ τῆς συγκρίσεως ἀποδειγθῇ ὁ χρείττων, καὶ
διακριθῇ ἡ μία καὶ μόνη ἀληθής Φιλοσοφία ἀπὸ τῆς ψευ-
δοῦς καὶ τῶν πολλῶν τῆς ψευδοφιλοσοφίας συστημάτων.

Ο πρῶτος παρ' Ἔλλησι φίλοσοφοῖς, Θαλῆς ὁ Μιλή-
σιος, (600 π. Χ.), ἔθετο τὸ ὑδωρ ἀρχὴν πάντων τῶν ὄντων
καὶ τῆς Φιλοσοφίας τὸ ἀντικείμενον. Οἱ δὲ μετ' αὐτὸν φι-
σικοὶ ἔθεντο ὁ μὲν τὸ πῦρ, ὁ δὲ τὴν γῆν, ὁ δὲ τὸν ἀέρα,
ὁ δὲ πάντα ταῦτα τὰ στοιχεῖα, ὁ δὲ τὰ ἀτομα τῆς ὕλης
μόρια. Μετὰ δὲ τὸν Θαλῆν Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, θεω-
λιώσας τὴν ἀντίθετην τοῖς φυσικοῖς σχολὴν τῶν ἴδεαν-

στῶν ἡ πνευματιστῶν, ωρίσε τὴν Φιλοσοφίαν ἐπιστήμην τῶν ὄντων, ἡ ὄντα ἐστί, διαχωρίζων διὰ τοῦ τοιούτου ὄρισμοῦ τὸ εἶναι ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι, καὶ τῇ Φιλοσοφίᾳ ἀπονέμων τὴν γνῶσιν τοῦ ὄντος ἐν ἑκάστῳ τῶν ὄντων, καὶ οὐχὶ ἀπλῶς τῇ γνῶσιν τῶν φαίνομένων. Ἀλλὰ Φιλοσοφία, ἀντικείμενον γνώσεως ἔχουσα πάντα τὰ ὄντα, ἡ τὸ εὖ πᾶσι τοῖς οὖσι εἶναι διαχειριζόμενον ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι, τοιαύτη Φιλοσοφία πρόδηλον ὅτι ἀγνοεῖ τὸ ἐν καὶ μόνον τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον, διὸ οὐ ἐννοοῦνται καὶ ἔγχουνται πάντα τὰ ὄντα τε καὶ φαίνομενα. Ἡ δὲ ἀγνοια τοῦ ἀντικείμενου τῆς Φιλοσοφίας ψευδῆ Φιλοσοφίαν συνίστησι. Ὁ δὲ πυθαγόρειος οὗτος τῆς Φιλοσοφίας ὄρισμὸς αἱρει τὰς πολλὰς ἐπιστήμας, ὡν ἑκάστη ὄντος τινός ἐστιν ἐπιστήμη, ἢ ὃν βεβαίως. Εἰ γὰρ ἔχει τῇ Φιλοσοφίᾳ πάντα τὰ ὄντα ἀντικείμενον γνώσεως, αἱ πολλαὶ ἐπιστήμαι οὐδὲν ἔξουσιν ἀντικείμενον, καὶ ἔσται μία πάντων τῶν ὄντων ἐπιστήμη, τῇ Φιλοσοφίᾳ, καὶ οὐδεμία ἄλλη. Ἀρα ὁ ὄρισμός, ὁ τῇ Φιλοσοφίᾳ ἀποδίδοντας πάντα τὰ ὄντα ως γνώσεως ἀντικείμενον, ἀναιρεῖ τὰς πολλὰς ἐπιστήμας, καὶ οὐκ ἔχεται ἀληθείας καὶ δρθότητος, διότι ἀγνοεῖ τὸ ἐν τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον, καὶ ἀντὶ αὐτοῦ λαμβάνει πάντα ὄμοι, καὶ φιλοσοφεῖ ἀμεθόδως τε καὶ ἡμαρτημένως. Εἰς τὸν αὐτὸν φιλόσοφον ἢ εἰς τοὺς Στωϊκοὺς ἀποδίδοται καὶ ἔτερος ὄρισμός, καθ' ὃν τῇ Φιλοσοφίᾳ ὄριζεται ἐπιστήμη θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἀλλὰ καὶ ὁ ὄρισμὸς οὗτος ταῦτα τὴν Φιλοσοφίαν πρὸς τὴν Θεολογίαν καὶ τὰς ἀνθρωπολογικὰς ἐπιστήμας, καὶ ἐλέγχεται ἡμαρτημένος διὰ τῶν αὐτῶν λόγων, διὸ ὡν περ καὶ ὁ πρῶτος. Εἰς τὸν αὐτὸν φιλόσοφον ἀποδίδοται καὶ τρίτος ὄρισμός, καθ' ὃν τῇ Φιλοσοφίᾳ ὄριζεται ἀπλῶς φιλία τῆς σοφίας. Ἀλλὰ ποῖον τὸ ἀντικείμενον τῆς γνώσεως, ἐξ οὗ τῇ φιλουμένη σοφίαν ὁ φιλόσοφος ἀρύεται; Τοῦ ὄρισμοῦ τοῦτο μὴ σημαίνοντος, τῇ Φιλοσοφίᾳ δι' ἀπλοῦ μόνου ὄνοματικοῦ ὄρι-

σμοῦ οὐ δύναται λαβεῖν ὑπόστασιν. Πάντα δὲ τὰ ὄντα ὅμοι ή μόνον τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα οὐκ εἰσὶ τὸ ἀληθὲς τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον. Ἐρα καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι τῆς Φιλοσοφίας ὄρισμοί, οἱ εἰς Πυθαγόραν τὸν Σάμιον ἀποδιδόμενοι, τριμερένως καὶ οὐκ δρθῶς τὴν Φιλοσοφίαν διρίζουσιν· ὅτι ἀποδιδοῦσιν αὐτῇ ἀντικείμενα τῇ οὐσίᾳ φύσεως αὐτῆς ἀλλότρια, καὶ οὐχὶ ἐκεῖνο, διπερ αὐτῇ καὶ μόνῃ προσανήκει. Κατὰ δὲ τὸν ἔξοχον ἐν τοῖς φιλοσόφοις Πλάτωνα ἡ Φιλοσοφία ὄριζεται ἐπὶ στήμη τῷ ναὶ εἰ ὄντων, καὶ ὁ φιλόσοφος ὄριζεται ὁ δυνάμις νος ἐφάπτεσθαι τοῦ ἀεὶ κατὰ ταῦτα ὡσαύτως ἔχοντος. Άει ὄντα δὲ ὁ Πλάτων ἐννοεῖ τὰς ἀιδίους ιδέας, ἀς τί κατ' αὐτὸν Φιλοσοφία ἀναζητεῖ διὰ τῶν αἰσθητῶν καὶ φαινομένων, μὴ ἔχουσα τοιούτην γνώσεως ἀντικείμενον. Ήτι κατὰ Πλάτωνα ἡ Φιλοσοφία ὄριζεται μελέτη θανάτου καὶ ὄμοιώσις Θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ. Ἀλλ' οἱ ὄρισμοὶ οὗτοι ὄριζουσιν ἔργα ηθικῆς ὠφελείας, προσήκοντα εἰς φιλόσοφον, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν Φιλοσοφίαν ως ἐπιστήμην, διαχρινομένην τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν δι' οὓς ἔχει ιδίου ἀντικειμένου. Κατὰ δὲ τὸν ἀντιπλατωνικὸν Ἀριστοτέλην ἡ Φιλοσοφία ὄριζεται ἐπὶ στήμη τῷ πρώτῳ ἀρχῷ καὶ τῷ πρώτῳ αἰτίῳ, δι' ὃν θεωροῦνται καὶ ἔξιγονται πάντα τὰ ὄντα. Ἀλλ' ή αἰτία καὶ ἀρχὴ πάντων τῶν ὄντων μία καὶ μόνη ἐστίν, ὁ Θεός ὁ ἀναίτιος, καὶ οὐ πολλαί, καὶ ὁ ὄρισμός, πολλὰς ἀρχὰς καὶ αἰτίας τῶν ὄντων τιθείς, ψεύδεται, καὶ οὐ τὸ ἀληθὲς τῆς Φιλοσοφίας δείχνυσιν ἀντικείμενον. Κατὰ τοὺς ὄρισμοὺς τούτους τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων ἐφιλοσόφησαν καὶ οἱ νεώτεροι, οἱ μὲν ὄμοιώς τοῖς φυσικοῖς, τὴν μᾶλλην μόνον ως ἀντικείμενον γνώσεως παραδεχόμενοι· οἱ δὲ ὄμοιώς τοῖς πλατωνικοῖς, μόνον τὰς ιδέας· οἱ δὲ ἐχλεκτικῶς, τὴν μᾶλλην μετὰ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ιδεῶν συγάπτοντες. Πλάτες δὲ τριγύργησαν τὸ ἐν καὶ μόνον ἀληθὲς τῆς Φιλοσοφίας

ἀντικείμενον, ἀπόποις ὑπολαβόντες τὴν Φιλοσοφίαν ἐπιστήμην πάντων καὶ οὐδενός, καὶ τὰς ἐπιστήμας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἷον τὴν Θεολογίαν, τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Λογικήν, καὶ τὴν Ηθικήν, κυρίως Φιλοσοφίαν ὄνομάζοντες, καὶ τὰς πολλὰς ταύτας ἐπιστήμας πρὸς τὴν μίαν ἐπιστήμην γεννήσας ταύτεζοντες. Πάντες ἀρά οἱ ἀπὸ Θεοῦ σὺν Μιλησίου μέχρι τοῦδε φιλοσοφήσαντες, χρυσαῖσι τε καὶ νεώτεροι, γίγνονται τὸ τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἐκράτησεν ἡ φευδής δόξα δὲ τῇ Φιλοσοφίᾳ οὐκ ἔγει ἴδιον γνώσεως ἀντικείμενον, τὸ δὲ ταῦτα ἔχει ἀπαντα τὰ ἀντικείμενα πασῶν τῶν ἀλλων ἐπιστημῶν, τὴν τὰς κοινὰς τῶν ὄντων κατηγορίας καὶ ἴδιοτήτας. Ήσον δὲ γέμεις ἔγγνωμεν ως ἴδιον τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον; Τὸν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Ήσον Ἰσόθεον Λόγον, ὃς ἐστιν ἡ ἀρχὴ τοῦ εἰδέναι καὶ τοῦ ἐπίστασθαι, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο καὶ τὰ πάντα ἐξηγοῦνται, καὶ ὃς ἐγένετο σάρξ, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν γῆτιν πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας, κληθεὶς Ἰησοῦς Χριστός, πάντων Κύριος. Διὸ καὶ δοῖται ἡ Φιλοσοφία φιλία καὶ ἐπιστήμη, τοῦ Ἰσοθέου Λόγου, πρὸς τὴν θέωσιν ἀγουσα. Οἱ δοκιμὸς οὗτος ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Φιλοσοφίαν ἀπεδείχθη ἀληθής καὶ ἀκριβής κατὰ πάντα. Καὶ εἰ δοκιμὸς οὗτος ἀληθής, πάντες οἱ ἀλλοι φευδεῖς καὶ γηρατημένοι ἔξελέγχονται. Μυνάμει τοῦ ἀληθοῦς τούτου δοκιμοῦ ἡ Φιλοσοφία διεκρίθη τῶν ἀλλων ἐπιστημῶν, καὶ ἀπεδείχθη πασῶν ὑπερτάτη, ἡ βασικίς αὐτῶν καὶ ἡ δέσποινα. Μετὰ δὲ τοῦ δοκιμοῦ διεγράψη, καὶ ἡ μέθοδος τῆς ὑψηστῆς ταύτης ἐπιστήμης, καὶ ἡ καθ' γῆμας Φιλοσοφία, ἔγεισα ὁρισμὸν ἴδιον, ἀκριβῆ καὶ ἀληθῆ, καὶ μέθοδον ἴδιαν, ἔχει τὰ δύο οὐτιώδη πάσης ἐπιστήμης συστατικά, καὶ ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἐπιστημῶν διαπρέπει ως διακεχριμένη, ἐπιστήμη, πασῶν ὑπερτάτη, καὶ δικαίως ἐπὶ πασῶν ἀρχουσα. Τούτων ἔνεκα δικαιούμεθα εἰπεῖν διτὶ ἡ ἀληθής Φιλοσοφία, τὴδη πρῶτον ἀνατέλλει ἐκ τῆς δρθοδόξου χριστιανικῆς Ἑλλ

λάδος δι' ἀκριβοῦς ὄρισμοῦ καὶ δι' ἀπλαγοῦς μεθόδου, καὶ δι' αὐτῆς ἡ τε ἀρχαία καὶ ἡ νεωτέρα φιλοσοφία ἔξελέγγεται κανή, ἀπόστη, ἀποπλανίσασα πάντας τοὺς κατ' αὐτὴν φιλοσοφήσαντας ἀπὸ τῆς καθολικῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀληθοῦς γνῶσεως τῶν οὐτών, οἷον τοῦ Θεοῦ, τοῦ κόσμου, τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τῶν μεταξὺ αὐτῶν σχέσεων. Ἀνατέλλει δὲ ἡ ἀληθής Φιλοσοφία διορυφούμενη, ὅπὸ τεσσάρων νέων φιλοσοφικῶν ἐπιστημῶν, οἷον τῆς Ψυχολογίας, τῆς Λογικῆς, τῆς Ηθικῆς, καὶ τῆς Θεολογίας, ὃν ἔκάστη, εἰς τοῦ ἑαυτῆς ἀντικειμένου καὶ δι' ὧν ἐπίσταται ἀληθεῖῶν ἀποδεικνύει τὸ εἶναι καὶ τὴν ἀληθείαν τοῦ ἀντικειμένου τῆς Φιλοσοφίας, καὶ διὰ τοῦ στόματος καὶ τῆς μαρτυρίας τεσσάρων τοιούτων φιλοσοφικῶν ἐπιστημῶν φύμανται καὶ καταισχύνονται πάντες οἱ λαλοῦντες τὸ ψεύδος, καὶ ιδίως οἱ ἔξυπρετοί τοιούτοις καὶ διαβάλλοντες τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ὄνόματι τῆς ψευδωνύμου ἐπιστήμης.

Ταύτην δὲ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς Φιλοσοφίας δι' ἔκάστης φιλοσοφικῆς ἐπιστήμης ὁ φείλομεν ποιῆσαι ἥδη συμφώνως πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς νέαν φιλοσοφικὴν μέθοδον, καθ' ἣν ὁ φιλοσοφῶν διέργεται πρότερον τὰς τέσσαρας φιλοσοφικὰς ἐπιστήμας, οἷον τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Λογικήν, τὴν Ηθικήν, καὶ τὴν Θεολογίαν, ἵνα δι' αὐτῶν ἀνεύρῃ καὶ ἀποδείξῃ τὸ ποθητὸν καὶ ἀξιέραστον τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον. Ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ τῆς Ψυχολογίας, ὅτι κατὰ τὴν τάξιν τῆς γνῶσεως αὕτη προηγεῖται τῶν ἀλλων φιλοσοφικῶν ἐπιστημῶν.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Τὸ ἀντικείμενον τῆς Φιλοσοφίας ζητεῖται καὶ εὑρίσκεται καὶ ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ φωτὸς τῆς Ψυχολογίας, ως ἔντις λέγομεν.

Η Ψυχολογία ἐστὶν ἐπιστήμη, ἀντικείμενον γνῶσις ἔχουσσα τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχήν. Ἐπίσταται δὲ αὐτῆς

τὴν οὐσίαν καὶ τὴν φύσιν, καὶ τὸν ποιητικὸν καὶ τελικὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς. Τί ἐστιν ἡ ψυχή; οἷα ἐστί; διὰ τί ἐστι; καὶ τίνος ἔνεκα; Τὰ ζητήματα ταῦτα ἡ ἀληθής τῆς ψυχῆς ἐπιστήμη λύει ὡς ἐξῆς.

Ἡ ψυχὴ ἐν χρόνῳ ὑπάρχει ἐν τῷ σπέρματι τοῦ ἀνθρώπου ~~παντού~~ μόνον εἶναι καὶ ὑπόστασιν γυμνὴν τῶν ἄλλων προσόντων, ἀλλ᾽ εἶπειτα κατὰ καιρὸν καὶ ὠρισμένας συνθήκας προσλαμβάνει. Αφοῦ δὲ κατὰ τὸν γαμικὸν νόμον σταρῇ ἐν τῇ γυναικείᾳ μήτρᾳ, καὶ προσλάβῃ τὸ δργανικὸν σῶμα, καὶ γεννηθῇ ἐν τῷ κόσμῳ, γίνεται οὐσία ζώσα, συγένουσα τὸ ζῆν μετὰ τοῦ εἶναι, ὅπερ εἶχε πρότερον ἀνεύ τοῦ ζῆν. Αφοῦ δὲ τὸ νήπιον σῶμα τραφῇ καὶ αὐξηθῇ ἐπὶ τινα χρόνον, ἡ ψυχὴ προσλαμβάνει καὶ τὸ εἰδέναι, ἥτοι τὴν συνείδησιν τῆς ἑαυτῆς ὑπάρξεως, τὴν ἀντίληψιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ κόσμου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνθρώπων, καὶ τὴν γνῶσιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, τοῦ ποιητοῦ καὶ δημιουργοῦ αὐτῆς καὶ ὅλου τοῦ κόσμου. Τὸ εἰδέναι τοῦτο ἀποκτήσασα ἡ ψυχὴ, διὰ τῆς ἐν χρόνῳ τροφῆς καὶ αὔξησεως, γίνεται οὐσία νοοῦσα, συγδέουσα τὸ εἰδέναι μετὰ τοῦ ζῆν καὶ τοῦ εἶναι, ἀπερ, καθ' ὃν χρόνον ἐγεννήθη καὶ μέχρι τινός, εἶχεν ἀνεύ τοῦ εἰδέναι. Γενομένη δὲ ἡ ψυχὴ οὐσία ζώσα καὶ νοοῦσα, κινεῖται καὶ ἐνεργεῖ ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας τῶν ὁμοίων ἀνθρώπων καὶ ἐν μέσῳ τοῦ φυσικοῦ κόσμου καθ' ἀλλαγὴν αἰσθήματα τῆς ζωῆς καὶ νοήματα τῶν ἑαυτῆς καθηκόντων καὶ ἔργων, καὶ γίνεται οὐσία βουλομένη ἐλευθέρως καὶ δρῶσα, ἥτοι ἀναδείχνυται ἡθικὸν καὶ ἐλεύθερον πρόσωπον, σχετιζόμενον πρὸς τὸν Θεόν καὶ πρὸς τοὺς ὁμοίους ἀνθρώπους. Τὸ ζῆν, τὸ εἰδέναι, τὸ ἐλευθέρως βούλεσθαι καὶ κινεῖσθαι καὶ ἐνεργεῖν, ταῦτα τὰ προσόντα συνιστῶσι τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἥτις κινεῖται καὶ ἐνεργεῖ πρὸς συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἑαυτῆς ζωῆς, πρὸς αὔξησιν καὶ ἀπόκτησιν γνῶσεων, πρὸς αὔξησιν καὶ ἀπόκτησιν δυνάμεων καὶ τὰ κινοῦντα αὐτὴν ἐλατήριά εἰσιν ἡ ἔφεσις τοῦ αἰωνίως καὶ μακαρίως ζῆν.

ἡ ἔφεσις τοῦ πάντα εἰδέναι, καὶ ἡ ἔφεσις τοῦ πάντα δύνασθαι. Πρὸς θεραπείαν δὲ τῶν ἐφέσεων τούτων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἡ θρησκεία, ἡ πολιτεία, καὶ ἡ φιλοσοφία, ὡν ἡ μὲν θρησκεία ἐπαγγέλλεται τὴν θεραπείαν τῆς ἐφέσεως τοῦ αἰωνίως καὶ μακαρίως ζῆν, ἡ δὲ πολιτεία ἐπαγγέλλεται τὴν θεραπείαν τῆς ἐφέσεως τοῦ πάντα δύνασθαι, ἡ δὲ φιλοσοφία ἐπαγγέλλεται τὴν θεραπείαν τοῦ πάντα εἰδέναι. Εἰ μὴ ὑπῆρχεν ἐν τῇ ψυχῇ παντὸς ἀνθρώπου ὁ φόρος τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἔφεσις τοῦ αἰωνίως καὶ μακαρίως ζῆν, οὐκ ἂν ὑπῆρχε καὶ θρησκεία ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἐπαγγελλομένη τὴν ἀθάνατον καὶ μακαρίαν ζωήν· καὶ εἰ μὴ ὑπῆρχεν ἐν τῇ ψυχῇ παντὸς ἀνθρώπου ἡ ἔφεσις τοῦ πάντα δύνασθαι, οὐκ ἂν ὑπῆρχε πολιτεία ἐν τοῖς ἀνθρώποις, συγχεντροῦσα τὴν δύναμιν εἰς χεῖρας ἐνός, πρὸς τὸ δύνασθαι ποιεῖν πάντα δσα βούλονται οἱ πολλοὶ καὶ ὁ εἰς· καὶ εἰ μὴ φύσει ἐφύετο ἐν τῇ ψυχῇ παντὸς ἀνθρώπου ἡ ἔφεσις τοῦ πάντα εἰδέναι, οὐκ ἂν ὑπῆρχον ἐν τοῖς ἀνθρώποις σχολεῖα καὶ ἐπιστῆμαι καὶ τὰ τοσαῦτα τῆς Φιλοσοφίας συστήματα, ἐπιγειροῦντα κατανοῆσαι καὶ ἐξηγῆσαι πάντα καὶ εὔρειν πᾶν τὸ ἀγνοούμενον. Ἄρα ἡ θρησκεία, ἡ πολιτεία, καὶ ἡ φιλοσοφία ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ἀνθρώποις, διότι ὁ ἀνθρωπὸς φύσει ἐστὶ θρησκευτικός, πολιτικός, καὶ φιλόσοφος, ἥτοι ἔγει τὴν ἔφεσιν τῆς μακαρίας καὶ αἰωνίου ζωῆς, τὴν ἔφεσιν τοῦ πάντα δύνασθαι, καὶ τὴν ἔφεσιν τοῦ πάντα εἰδέναι. Ο δὲ τὴν τοικύτην φύσιν δοὺς τῷ ἀνθρώπῳ Θεὸς ὥφειλε δοῦναι αὐτῷ καὶ τὰ θεραπεύοντα τὰς ἀνάγκας τῆς τριμεροῦς ταύτης φύσεως. Ὡφειλε δοῦναι πρῶτον θρησκείαν ἀληθῆ, ἀληθῶς θεραπεύουσαν τὴν θρησκευτικὴν ἀνάγκην καὶ ποιοῦσαν τὸν κατ' αὐτὴν θρησκευόμενον ἀνθρωπὸν μέτοχον καὶ κοινωνὸν τῆς μακαρίας καὶ αἰωνίου ζωῆς, ἣς ἐφίεται· ὥφειλε δοῦναι δεύτερον καὶ πολιτείαν ἀληθῆ, ἀληθῶς θεραπεύουσαν τὴν πολιτικὴν ἀνάγκην καὶ ποιοῦσαν τὸν κατ' αὐτὴν πολιτευόμενον ἀνθρωπὸν ίκανὸν τοῦ δύνασθαι ποιεῖν

πάντα, ὅσα βούλεται ὄφθα τε καὶ δίκαια τροπέων δοῦναται
φίλοιν καὶ φίλοσοφίαν ἀληθῆ, ἀληθιῶς θεραπεύουσαν τὴν
φιλοσοφίαντι τὸν αὐτήν φίλο-
σοφίαντα εἰδίμασθαι καὶ ἐπιστήμονα πάντων, ὃν ἔριεται
μαθεῖν. Τούτη σὲ σχέτα, ἀ τροπέων ὁ Θεὸς δοῦναται πρὸς
θρέψιν καὶ φίλοιν καὶ τελείωσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως,
ἔδωλος τοῖς χριστώποις πᾶσι διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ἐξ οὗ ἔγινεν καὶ ἀληθῆ, θρησκείαν, καὶ ἀληθῆ
πολιτείαν, καὶ ἀληθῆ φίλοσοφίαν, διὸ τὸν θεραπεύομεν τὰς
τῆς γῆμετέρας φύσεως καὶ σύντος γινόμεθα εὐ-
θαίρους καὶ μακάριοι. Διότι ὁ Χριστός, ἀληθῆς τὸν ἀρ-
χιερεὺς καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἀληθοῦς θρησκείας, θεραπεύει δι’
αὐτῆς τῶν κατ’ αὐτήν θρησκευομένων τὴν θρησκευτικὴν
ἀνάγκην, καὶ ποιεῖ αὐτοὺς μετόχους τῆς μακαρίας καὶ
αἰωνίου ζωῆς, τῆς ἔριενται ὁ Χριστός, ἀληθῆς τὸν βασι-
λεὺς καὶ νομοθέτης καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἀληθοῦς πολιτείας.
θεραπεύει δι’ αὐτῆς τῶν κατ’ αὐτήν πολιτευομένων τὴν
πολιτικὴν ἀνάγκην, καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ἵκανούς ποιεῖν πάν-
τα, ὅσα βούλονται καλά τε καὶ δίκαια ὁ Χριστός, ὃν ἀ-
ληθῆς καθηγητῆς καὶ διδάσκαλος πανεπιστήμων τε καὶ
πάντεγνος, καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἀληθοῦς παιδείας καὶ φίλο-
σοφίας, θεραπεύει δι’ αὐτῶν τὴν ἐκπαιδευτικὴν καὶ φίλο-
σοφικὴν ἀνάγκην τῶν παιδευομένων κατὰ τοὺς νόμους αὐ-
τοῦ καὶ φίλοσοφούντων κατὰ τοὺς λόγους καὶ τὰ λογικὰ
ἄξιωματα αὐτοῦ. Ἀρα ὁ Θεὸς ἔδωκε διὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ
τὴν μίαν καὶ τριαδικὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου τρέφοντα καὶ
αὐξάνοντα καὶ τελειοῦντα, οἷον τὴν ἀληθῆ θρησκείαν, τὴν
ἀληθῆ πολιτείαν, καὶ τὴν ἀληθῆ φίλοσοφίαν, καὶ ἐπική-
ρωσε μέγα καὶ ὑψίστον καθῆκον ἀπέναντι τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὃν αὐτὸς ἐδημιούργησε φύσει
θρησκευτικόν, πολιτικόν, καὶ φίλοσοφον. Εἰ μὴ ὁ Θεὸς
ἐδίδου τοῖς ἀνθρώποις διὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ τὴν φύσιν αὐ-
τῶν θεραπεύοντα καὶ τρέφοντα καὶ αὐξάνοντα καὶ τελει-
οῦντα, ἐξηλέγγετο ἂν ὁ Θεὸς ἀλογος καὶ κακῶς πράττων,

διότι ἡρῷος μὲν ἔδωκεν εἰς τὸν ἀνθρώπουν αἰσθησιν ἀναγκῶν ἀπείρων, ἃς οὐδὲν τῶν ἀλλῶν ζώων αἰσθάνεται, ἀφ' ἑπέρου δὲ ἀπέκρυψεν τὴν οὐκ ἔδωκε τὰ θεραπεύοντα τὰς ἀνάγκας ταύτας, οὐαί Βασανίζεται δι' αὐτῶν καὶ φθείρεται διηγεκῶς ὁ ἀνθρώπος. Ἄλλος ἐπειδή τὸ Θεὸς ἔδωκε τοῦ Χριστοῦ πάντα, τὸν τῇ φύσει τὸ μὲν ἐφίεται καὶ τὸν ἔχει γρείᾳ ἐσικαίωσεν ἔχυτόν, καὶ ἀπέθειτεν διὸ εστι Θεὸς καὶ δός καὶ ἀγαθὸς λίαν, Θεὸς λογικὸς καὶ τρικός, καὶ λαμπῶν καὶ καλῶς πράττων, Θεὸς ἅγιος καὶ ἅμαρτος. Ἀρα ὁ Χριστὸς ὁ δικαιῶν τὸν Θεόν, καὶ τὴν φιλοσοφικὴν τὸ μὲν ἀνάγκην θεραπεύων σὺν τῇ θρησκευτικῇ καὶ τῇ πολιτικῇ, τὰς τε βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως ὑπάρχει καὶ τὸ μόνον καὶ ἀληθὲς τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον. Σκοπώμεν δὲ καὶ ὡδε.

Παρὰ τὴν μίαν καὶ ἀληθῆ, θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ φύουνται πολλαὶ ψευδεῖς θρησκείαι, αἵτινες οὐ θεραπεύουσιν, ἀλλὰ δηλητηριάζουσι καὶ διαφθείρουσι τὴν θρησκευτικὴν ἀνάγκην τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ποιοῦσιν αὐτὸν μέτοχον τῆς ἀθλίας καὶ κακοδαιμονος ζωῆς ἐν τε τῷ παρόντι βίῳ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐνεκα δὲ τῶν πολλῶν τούτων ψευδοθρησκειῶν γεννᾶται τῇ ἀθρησκείᾳ, λιμῷ ἀποκτείνουσα τὴν θρησκευτικὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, διὸ ἀρνεῖται παντάπασι τὴν ὑπαρξίαν μακαρίας καὶ αἰωνίου ζωῆς, παραδεγμένη μόνον τὴν κτηνώδη ζωὴν ὡς τέλος καὶ σκοπὸν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπίσης παρὰ τὴν μίαν καὶ ἀληθῆ πολιτείαν τοῦ Χριστοῦ φύουνται πολλαὶ ψευδεῖς πολιτεῖαι καὶ τῇ ἀντίθετος ἀναργίᾳ, δι' ὧν οὐ θεραπεύεται, ἀλλὰ διαστρέφεται καὶ διαφθείρεται τῇ πολιτικῇ ἀνάγκῃ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οἱ συμπολιτευόμενοι ἀνθρώποι κακῶς ποιοῦσιν ἀλλήλους, καὶ δι' ἀλλήλων ἀποκτείνονται, τῇ τῶν ἴσχυροτέρων καταδουλούντων τοὺς ἀσθενεστέρους, δι' ἀλλήλων τυραννοῦνται καὶ καταθλίβονται. Ἐπίσης παρὰ τὴν μίαν καὶ ἀληθῆ Φιλοσοφίαν τοῦ Χριστοῦ φύουνται πολλὰ ψευδοφιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης συστήματα, καὶ ὁ ἀντίθετος αὐτοῖς σκε-

πτισμός, δι' ὃν οὐ θεραπεύεται, ἀλλὰ διαφθείρεται καὶ ἡ φιλοσοφικὴ ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες ἢ πλανῶνται, οἰόμενοι εἰδέναι ἀ οὐδαμῶς οἶδασιν, ἢ ἀρνοῦνται πᾶσαν ἀληθῆ γνῶσιν, καταντῶντες εἰς τὴν ἀπέλπιδα ἀπόγνωσιν. Φθειρομένης δὲ τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατὰ τὰ τρία αὐτῆς μέρη ἡ συστατικὰ διὰ πολλῶν ψευδῶν θρησκειῶν καὶ τῆς ἀναρχίας, διὰ πολλῶν ψευδῶν φιλοσοφῶν καὶ τοῦ μισοσόφου σκεπτισμοῦ, οἱ ἀνθρώποι ἀναγκαῖως κακοδαιμονοῦσι, γίνομενοι ἄθλιοι καὶ τρισάθλιοι. "Οσῳ δὲ οἱ ἀνθρώποι γίνονται κακοδαιμονες καὶ ἄθλιοι διὰ τῶν ψευδοθρησκειῶν καὶ τῆς ἀθρησκείας, διὰ τῶν κακῶν πολιτειῶν καὶ τῆς ἀναρχίας, διὰ τῶν ψευδῶν φιλοσοφῶν καὶ τοῦ σκεπτισμοῦ, τόσῳ γίνονται εὐδαίμονες καὶ μακάριοι διὰ τῆς ἐκ τοῦ Χριστοῦ ἀληθοῦς θρησκείας, ἀληθοῦς πολιτείας, καὶ ἀληθοῦς φιλοσοφίας· ὅτι δι' αὐτῶν μόνον τρέφεται καλῶς καὶ αὐξάνει καὶ τελειοῦται ἡ μία καὶ τριαδικὴ φύσις τοῦ ἀνθρώπου, οἷον ἡ θρησκευτική, ἡ πολιτική, καὶ ἡ φιλοσοφική. "Ανευ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου στερεῖται τοῦ φυσικοῦ καὶ ἀναλόγου αὐτῇ ἀντικειμένου, καὶ ἡ λιμοκτονεῖ, ἡ δηλητηριάζεται διὰ τοῦ ψεύδους· ἀνευ τοῦ Χριστοῦ ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου οὐδὲν ἄλλο ἔστιν ἢ πενα καὶ δίψα ἀνευ ἄρτου καὶ ὕδατος, ἡ ἀντὶ ἄρτου ἐσθίουσα λίθους καὶ ξύλα, καὶ ἀντὶ ὕδατος πίνουσα θάλασσαν καὶ πικρίαν. Εἰ δρα ὁ Χριστὸς μόνος θεραπεύει τὴν φιλοσοφικὴν ἀνάγκην τοῦ ἀνθρώπου, αὐτός ἔστι καὶ τὸ μόνον ἀληθὲς τῆς φιλοσοφίας ἀντικείμενον. Ἐπειδὴ δὲ σὺν τῇ φιλοσοφικῇ θεραπεύει καὶ τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν, διὰ τοῦτο οὐ μόνον τῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ καὶ τῆς θρησκείας καὶ τῆς πολιτείας αὐτός ἔστι τὸ ἀληθὲς ἀντικείμενον. Τίς ἔχει, ἡ τίς δύναται ἀντιλέξαι εἰς τὴν ψυχολογικὴν ταύτην ἀπόδειξιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς καθ' ἡμᾶς νέας Φιλοσοφίας; τίς ἀνθρωπος δύναται ἀρνήσασθαι τὴν φιλοσοφικὴν

φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῇ ἀντικείμενον, ὅπερ ἀναλογεῖ καὶ πρὸς τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν πολιτειακὴν ἡμῶν φύσιν, καὶ τίς οὐ βλέπει διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ φωτὸς τῆς Ψυχολογίας λογικωτάτην καὶ βεβαιοτάτην τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς Φιλοσοφίας; 'Αλλ' οἱ ψευδεπιστήμονες τοῦ αἰώνος τούτου ἀποστρέφουσι τοὺς δρῦικολμοὺς ἀπὸ τοῦ φωτὸς τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης, ἵνα μὴ ἐλεγχθῶσι πλανώμενοι καὶ εἰς ἀπώλειαν πορεύοντες, καὶ προαιροῦνται τὸ ψευδός καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἔαυτῶν ψυχῆς ἀντὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς σωτηρίας, ἃς γίνονται ἄξιοι οἱ ἀγαπῶντες τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν Αὐτοαλήθειαν, ἣτις ἐστὶν ὁ Χριστός, ὁ Γίος τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, διὸ οὖς ζωοῦται ἡ ψυχὴ ἡμῶν καὶ τρέφεται καὶ αὔξανεται καὶ τελειοῦται καὶ μακαρία γίνεται. 'Ανευ δὲ Χριστοῦ πᾶσα ψυχὴ ἀναγκαῖως ἀποθνήσκει, καὶ κακῶς ἀπόλλυται. Τί ἔχουσιν οἱ μὴ ἔχοντες τὸν Χριστόν; 'Ἐχουσιν ἀθρησκείαν, ἥτις ψευδή καὶ ἀπατηλὴν θρησκείαν· ἔχουσι κακὴν πολιτείαν, ἥτις ἀναρχίαν· ἔχουσι ψευδή σοφίαν, ἥτις σκεπτισμὸν ἀπογνώσεως· ἔχουσι τὰ κακὰ ἐν ἔαυτοῖς, διὸ ὡν βασανίζονται καὶ φθείρονται καὶ σθλίοι καὶ κακοδαιμονες γίνονται. 'Αξιος δὲ τῶν κακῶν πάντες οἱ μὴ θέλοντες τὸ ἀγαθόν. 'Αγαθὸν δὲ τέλειον ὁ Χριστός· ὅτι δι' αὐτοῦ θεραπεύονται καλῶς πάντων πᾶσαι αἱ ἀνάγκαι, ἀτομικαὶ τε καὶ κοινωνικαί, καὶ δι' αὐτοῦ μόνον εὐδαίμονες καὶ μακάριοι οἱ ἀνθρώποι γίνονται. Διὸ αὐτοῦ μόνον θεραπεύεται καὶ ἡ φιλοσοφικὴ τῆς φύσεως ἡμῶν ἀνάγκη, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν ἡ τῆς Ψυχολογίας ἐπιστήμη ἀνακηρύττει τῆς Φιλοσοφίας τὸ ἀληθὲς ἀντικείμενον.

ΑΠΩΛΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΟΝΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ

Τὸ ἀντικείμενον τῆς Φιλοσοφίας, διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ φωτὸς τῆς Ψυχολογίας ἀποδειχθέν, ἀποδεικνύεται καὶ διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ φωτὸς τῆς Λογικῆς ἐπιστήμης, ὡς ἐξῆς λέγομεν.

Η Λογική ἐπιστήμη ἀντικείμενον γνώσεως ἔχει τὸν ἀρχικὸν νόμον τῆς νοήσεως, ὃς καλεῖται Ὁρθὸς Λόγος, καὶ πάντας τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέοντας λογικοὺς νόμους καὶ κανόνας, καθ'οὓς ὁ λογικὸς ἀνθρωπος ὀφείλει λογίζεσθαι καὶ νοεῖν ἐν πάσαις ταῖς νοητικαῖς αὐτοῦ ἐργασίαις, τὴν μὲν πλανᾶται ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ ψεῦδος δοξάζει ως ἀληθείαν. Οὗτος δὲ ὁ ἀρχικὸς νόμος τῆς νοήσεως εὑρίσκεται ἀγώριστος ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς νοήσεως τῆς ψυχῆς, καὶ νοεῖται ὡς δεσμὸς ἀναγκαῖος μεταξὺ τῶν σχετικῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν σχετικῶν αὐτῶν αἰτιῶν, καὶ μεταξὺ πασῶν τῶν σχετικῶν αἰτιῶν καὶ μιᾶς φιλολύτου καὶ ἀναιτίου αἰτίας, τῆς τὸ ὄνομα ΘΕΟΣ. Κατὰ τὸν ἀρχικὸν τοῦτον νόμον νοοῦσα καὶ κρίνουσα ἡ ψυχὴ τίθησι τὴν ὑπαρξίην τοῦ δεὶς ὄντος Θεοῦ, ἀναγκαῖως μαρτυρουμένην ὑπὸ τῆς ὑπάρξεως πασῶν τῶν σχετικῶν αἰτιῶν, καθὼς καὶ ἡ ὑπαρξία πασῶν τῶν σχετικῶν αἰτιῶν μαρτυρεῖται ἀναγκαῖως ὑπὸ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐξ αὐτῶν παραγομένων ἀποτελεσμάτων. Ἐπειδὴ δὲ πάντα τὰ σχετικὰ ἀποτελέσματα καὶ πᾶσαι αὐτῶν αἱ σχετικαὶ αἰτίαι συναιροῦνται εἰς ἕνα μόνον ὅρον, τὸ γε γονός, ὁ Ὁρθὸς Λόγος νοεῖται ὡς δεσμὸς ἀναγκαῖος μεταξὺ τοῦ γεγονότος καὶ τοῦ δεὶς ὄντος, καὶ ἀπαν τὸ ἐπιστητὸν τῆς γνώσεως ἀντικείμενον ἡ Λογικὴ ἐπιστήμη θεωρεῖ ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις ὅροις: ΓΕΓΟΝΟΣ, ΟΡΘΟΣ ΛΟΓΟΣ, ΑΕΙ ΟΝ. Τὸν ἀρχικὸν τοῦτον νόμον τῆς νοήσεως καὶ τὴν ἀρχικὴν ταύτην γόησιν, τὴν νοοῦσαν τὸ δεὶς Ὅν διὰ τοῦ ἐν χρόνῳ γεγονότος, ἡ Λογικὴ ἐπιστήμη ἀναγορεύει κριτήριον τῆς ἀληθείας, καὶ δι’ αὐτοῦ δικάζει καὶ ἐξελέγχει ἀπαντα τῆς Φιλοσοφίας τὰ συστήματα, καὶ δι’ αὐτοῦ τοῦ κριτηρίου ἀπεδείχθη ὁρθὸν καὶ ἀληθὲς τὸ καθ’ ἡμᾶς γένον φιλοσοφικὸν σύστημα. (Ὅρα Λογικ. σελ. 245-295.). Διὰ δὲ τοῦ φιλόδοξοῦ Ὁρθοῦ Λόγου καὶ τῆς ἀρχικῆς νοήσεως τὸ ἀληθὲς τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον εὑρίσκεται καὶ ἀποδεικνύεται, ὡς νῦν ἐρχόμεθα εἰπεῖν.

Τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ λογικῶς τεθείσης ὡς ὑπάρξεως ἀπολύτου, ἀνατίου, καὶ ἀτίδιου, ἐπεται λογικῶς καὶ γί συναίδιος συνύπαρξις τῆς τελείας εἰκόνος τοῦ Θεοῦ, ἥτις τὸν Θεὸν πιστῶς καὶ ἀκριβῶς εἰκονίζει, καὶ ἔστιν ἀλλος Θεός, ἵσos τῷ Θεῷ ὅτι Θεοῦ εἰκὼν ἀκριβής Θεός ἐστιν ἀναγκαίως. Μιότι, εἰ μὴ Θεός γί εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ τὸν Θεὸν εἰκονίζει. Ὄτι δὲ ἐκ τῆς λογικῆς θέσεως τοῦ ἀεὶ ὄντος Θεοῦ ἐπεται λογικῶς καὶ γί θέσις τῆς ἀτίδιου καὶ τελείας τοῦ Θεοῦ εἰκόνος, καὶ ὡδε λογιζομένοις γί-
νεται ὅτιλον.

Ἐάν ὑποθετικῶς ἀρνηθῶμεν τὴν ὑπαρξιν τῆς τελείας καὶ ἀτίδιου τοῦ Θεοῦ εἰκόνος, αἴρομεν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὴν ἰκανότητα τοῦ νοῆσαι καὶ παραστῆσαι ἐκυτὸν ὡς ἔστι, καὶ γί ἀρνησις τῆς τοιαύτης ἰκανότητος ἀρνεῖται οὐδὲν ἀλλο γί τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· διότι Θεός, μὴ δινάμενος νοῆσαι καὶ παραστῆσαι ἐκυτὸν διὰ τελείας εἰκόνος, οὐδεμίαν ἔχει ἰκανότητα, καὶ Θεός, οὐδεμίαν ἔχων ἰκανότητα, οὐδέ εστι Θεός. Ἀρα, τοῦ Θεοῦ ὑπάρχοντος, ἀναγκαίως συνυπάρχει καὶ γί εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, ὁ Λόγος αὐτοῦ, καὶ γί, Ἀλήθεια αὐτοῦ, γίς ἀνευ οὐδὲν γίδύνατο γενέσθαι, καὶ οὐδεμία ἀλήθεια γίδύνατο εἶναι. Αὕτη δὲ γί πρώτη, Ἀλήθεια καὶ τελεία τοῦ Θεοῦ εἰκὼν καὶ παράστασις ἐγένετο καὶ τελεία εἰκὼν καὶ παράστασις τοῦ τελείου ἀνθρώπου, καὶ ἀπεκαλύφθη ἐν τοῖς ἀνθρώποις τέλειος Θεός, καὶ τέλειος ἀνθρωπος, εἰς Θεάνθρωπος, δι' οῦ νοεῖται καὶ ὁ Θεός καὶ ὁ ἀνθρωπος, καὶ αἱ σχέσεις αὐτῶν, καὶ ὁ χάριν τοῦ ἀνθρώπου γενόμενος κόσμος. Ταύτην δὲ τὴν πρώτην Ἀλήθειαν καὶ τελείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰκόνα, λογικῶς διὰ τοῦ Ὁρθοῦ Λόγου ἀνευρισκομένην καὶ ἀποδεικνυομένην, γί καθ' ἡμᾶς Φιλοσοφία δικαίως ἔχει ἀντικείμενον γνώσεως· διότι διὰ τοῦ τοιούτου ἀντικείμενου οὐ μόνον διαχρίνεται τῶν ἀλλων ἐπιστημῶν ὡς ἔχουσα ἀντικείμενον ἕδιον, αὐτῇ μόνῃ προσανήκον, ἀλλὰ καὶ ἐξηγεῖ δι' αὐτοῦ πάντα τὰ τέως ἀντικείμενα, καὶ πληροῖ τὴν ἀπε-

ρον φιλοσοφικὴν ἔφεσιν τοῦ εἰδέναι, ἢν οὐδεμία ἄλλη ἐπιστήμη πληρῶσαι δύναται, οὐδὲ τὴν πλήρωσιν αὐτῆς ἐπαγγέλλεται. "Ἐτι τὸ ἀντίκείμενον τοῦτο τῆς καθ' ἡμᾶς Φιλοσοφίας ἀποδεικνύεται καὶ διὰ τῆς ἐξῆς λογικῆς σκέψεως.

"Ἐν τῷ εἰδέναι τῆς ἀρχικῆς νοήσεως ἀναγκαίως περιέχεται τὸ εἶναι τοῦ ἀρχικῶς νοοῦντος καὶ τῶν ἀρχικῶς νοοῦμενων, καὶ ἐν γένει τὸ εἰδέναι ἀνευ τοῦ εἶναι οὐδαμοῦ ὑφίσταται. Άλλὰ τὸ εἶναι ἐν πολλοῖς τῶν ὄντων ὑφίσταται καὶ θεωρεῖται ἀνευ τοῦ εἰδέναι· διότι πλήθος ὄντων οὐκ οἴδασιν ὅτι καὶ εἰσί, καὶ ἔχουσι τὸ εἶναι ἀνευ τοῦ εἰδέναι τὴν ἔαυτῶν ὑπαρξίην. Άλλ' ὅσα ἐκ τῶν ὄντων ἔχουσι τὸ εἰδέναι καὶ οἴδασιν ὅτι εἰσίν, ἀναγκαίως ἔχουσι τὸ εἶναι ἀχώριστον τοῦ εἰδέναι, καὶ ἀδύνατον μὴ εἶναι τὸ εἰδὸς ὅτι ἔστι, τὸ ἔχον τὴν συνείδησιν τῆς ἔαυτοῦ ὑπάρξεως. "Ἄρα ἐκ τοῦ εἰδέναι καὶ τῆς ἰδέας ἀναγκαίως πάντοτε καὶ πανταχοῦ συνάγεται τὸ εἶναι, ἐνῷ ἐκ τοῦ εἶναι οὐ συνάγεται ἀναγκαίως τὸ εἰδέναι. "Άρα ἡ Λογικὴ διὰ τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ εἰδέναι ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίην τῶν ὄντων, καὶ οὐδὲν χάσμα ὑφίσταται μεταξὺ τῆς ἰδεολογίας καὶ τῆς ὄντολογίας, ὡς ἀφρόνως καὶ ψευδῶς ἐδογμάτισεν ἡ ἄκριτος τοῦ Καντίου κριτική. Η ὑπαρξίης τοῦ ὄντος διὰ τῆς ἰδέας αὐτοῦ ἀποδεικνύεται, εἴ τις ἀναγκαίως συνάγεται τὸ εἶναι. "Άνευ τῆς ἰδέας οὐκ ἔστιν εἰδέναι, καὶ ἀνευ τοῦ εἰδέναι οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις τοῦ εἶναι. Λοιπόν, τῆς ἀποδείξεως τῶν ὄντων διὰ τῶν ἰδεῶν αὐτῶν γινομένης, ἡ Λογικὴ διὰ τοῦ ἐν ἡμῖν ἰδεατοῦ λόγου, ὃς ἔστι δεσμὸς ἀναγκαίως μεταξὺ τῆς ἰδέας τοῦ γεγονότος καὶ τῆς ἰδέας τοῦ ἀεὶ Ὅντος, ἀνευρίσκει ἀμέσως καὶ ἀποδεικνύει τὸν ἐκτὸς ἡμῶν Ὅντολογικὸν Λόγον, ὄντα δεσμὸν ἀναγκαίον πάντων τῶν ὄντων καὶ κεφαλαιον τῆς οὐσίας καὶ τῆς φύσεως αὐτῶν· διότι, καθὼς ὁ ἐν ἡμῖν ἰδεατὸς λόγος συνδέει ἐν ἔαυτῷ τὴν ἰδέαν τοῦ γεγονότος καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀεὶ Ὅντος, καὶ ἔστι τὸ κεφαλαιό πάστης γνώσεως καὶ ἐπιστήμης, αὕτω καὶ ὁ ἐκτὸς ἡμῶν Ὅντολογικὸς Λόγος συνδέει ἐν

έαυτῷ πάντα τὰ ὄντα, οἷον Θεόν, κόσμον, ἀνθρωπον, καὶ
ἔστι τὸ κεφάλαιον πάντων τῶν ὄντων, ὡν αὐτὸς καθ' ἔαυ-
τὸν καὶ Θεὸς καὶ ἀνθρωπος καὶ κόσμος. Τὸν Ὀντολογι-
κὸν τοῦτον Λόγον, οὐ γνῶσις ισοδύναμεῖ πρὸς τὴν γνῶ-
σιν πάντων τῶν ὄγκων λογικῶς ἀποδειχνύμενον, ἔχει
ἀντικείμενον γνῶσεως ἥ καθ' ἡμᾶς Φιλοσοφία, καὶ οὐχὶ
πάντα τὰ ὄντα, ἥ ὄντα, ἥ τι ἀλλο ἔτερον αὐτοῦ. Ὁ Ὀν-
τολογικὸς οὗτος Λόγος διὰ τοῦ αὐτοῦ φωτὸς τῆς Λογι-
κῆς ἐπιστήμης ἀποδειχνύεται καὶ ὡδεῖ:

Ἐν τῷ εἰδέναι τῆς ἐν ἡμῖν ἀρχικῆς νοήσεως ἔνεστι
τριῶν εἶναι οἷον τὸ εἶναι τοῦ νοοῦντος ὑποκειμένου, τὸ
εἶναι τοῦ νοούμενου ἀντικειμένου, καὶ τὸ εἶναι τοῦ νοη-
τικοῦ πνεύματος, τοῦ συνδέοντος τὸ νοοῦν ὑποκειμενον πρὸς
τὸ νοούμενον ἀντικειμενον καὶ τὴν νόησιν ἀποτελοῦντος.
Ωσαύτως καὶ ἐν τῷ ὅρῳ τρία εἶναι διακεκριμένως ὅρων-
ται οἷον τὸ εἶναι τοῦ ὅρωντος ὁφθαλμοῦ, τὸ εἶναι τοῦ Ὅ-
ρωμένου ἀντικειμένου, καὶ τὸ εἶναι τοῦ φωτός, τοῦ συν-
δέοντος τὸν ὅρατικὸν ὁφθαλμὸν μετὰ τοῦ Ὅρωμένου ἀντι-
κειμένου καὶ τὴν ὅρασιν ἀποτελοῦντος. Εἰ δὲ ἐν τῷ ἡμε-
τέρῳ ὅρῳ καὶ εἰδέναι τρία εἶναι διακεκριμένα ὅρωνται
καὶ νοοῦνται, πᾶσα ἀνάγκη καὶ ἐν τῷ εἰδέναι τοῦ Θεοῦ
ὑπάρχειν τρία εἶναι, ἀλλήλων διακεκριμένα· οἷον τὸ εἶναι
τοῦ νοοῦντος Θεοῦ, τὸ εἶναι τῆς νοούμενης εἰκόνος ἥ Ἰ-
δέας τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ εἶναι τοῦ νοητικοῦ Πνεύματος, τοῦ
συνδέοντος τὸν Θεὸν μετὰ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ τὴν νόη-
σιν τοῦ Θεοῦ ἀποτελοῦντος. Ἄρα ἐκ τοῦ εἰδέναι τοῦ Θεοῦ
ἀναγκαίως ἀποδειχνύονται τρία εἶναι, ἥ τρεῖς τέλειαι ὑπο-
στάσεις, ἀλλήλων ἀγώριστοι καὶ ἀμοιβαίως νοοῦσαι καὶ
νοούμεναι. Ἡ πρώτη ὑπόστασις πρῶτος καὶ τέ-
λετος Νοος καλεῖται· ἥ δευτέρα ὑπόστασις Λόγος
καὶ Γίὸς τῆς πρώτης ὑποστάσεως καλεῖται, ἥ τις διὰ
τοῦτο καὶ Πατὴρ λέγεται, ὅτι γεννᾷ τὸν Γίόν, τὴν δευ-
τέραν ὑπόστασιν· ἥ δὲ τρίτη, ὑπόστασις, ἥ τὰς δύο συν-
δέουσα, Πνεῦμα "Ἄγιον καλεῖται, ἐκ τῆς πρώτης

ὑποστάσεως ἔχουσα τὸ εἶναι, καθὼς καὶ ἡ δευτέρα. Ἐλλαδίκης
οὐ μὲν οὐδὲ ἔχει τὸ εἶναι διὰ γεννήσεως, ἐξ ἣς καὶ Υἱὸς
καλεῖται τὸ δὲ Ἀγίου Πνεύματος ἔχει τὸ εἶναι διὸ ἐκπορεύ-
σεως ἐκ μόνου τοῦ Πατρός, καὶ οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, ὡς
πεπλανημένως καὶ πατικὴ αἵρεσις ἐδογμάτισε. Οὗτος δέ,
οὐ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς καὶ Λόγος, καὶ Υἱὸς ἀνθρώπου ἐγένετο,
καὶ ἐφοργήθησεν ἡμῖν πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας, καὶ
τὸν φιλοσοφὸν καὶ πάντεχνον τοῦτον Λόγον ἡ καθ' ἡμᾶς
Φιλοσοφία ἔχει ἀντικείμενον γνώσεως, καὶ διὸ αὐτοῦ νοεῖ
πάντας ἀντικείμενα τῶν ἀλλων ἐπιστημῶν, ἐῶσα ἐκά-
στην ἐπιστήμην ἔχειν τὸ ἔαυτῆς ἀντικείμενον, καὶ μὴ τὰ
τῶν ἀλλων σφετεριζομένη, ὅτι ἔχει τὸ ἔαυτῆς ἀντάξιον.
Ἀποδεικνύεται δὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῇ Φιλοσοφίᾳς
καὶ διὰ τῆς ἑταῖρης λογικῆς σκέψεως.

Τοῦ εἰδέναι μὴ δύντος δύνατον ἀνευ iδέας καὶ πνεύμα-
τος, πᾶν δὲ, ὃ οὐκ οἶδε τὴν ἔαυτοῦ ὑπαρξίαν, οὔτε iδέαν
ἔαυτοῦ ἔχει, οὔτε πνεύμα συνειδήσεως καὶ νοήσεως ἐν
ἔαυτῷ. Τὸ δὲ διαφορετικόν, ὃ οἶδεν ὅτι ἔστιν, ἀναγκαῖως ἔχει πνεύμα
συνειδήσεως καὶ iδέαν ἔαυτοῦ καὶ τῶν ἀλλων ὄντων. Τὸ δὲ
διαφορετικόν, ὃ οἶδεν πνεύμα καὶ iδέαν καὶ οἶδεν ὅτι ἔστι, τυγχάνει
πολλῷ κρείττον τοῦ διαφορετικοῦ, ὃ στερεῖται iδέας καὶ πνεύ-
ματος καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἔστι. Ἄρα τὸ μέτρον τῆς ἀξίας
καὶ τῆς τελειότητος τῶν ὄντων τὸ εἰδέναι ἔστι, καὶ τὸ διαφορετικόν,
ὅτι οἶδεν τελειότερον εἰδέναι, κρείττον τοῦ ἔχοντος εἰδέναι
ἀπελέστερον, καὶ τοῦτο πάλιν κρείττον τοῦ μηδαμῶς ἔχον-
τος. Ἐκεῖνο δὲ τὸ διαφορετικόν, ὃ οἶδεν τὸ τέλειον εἰδέναι καὶ ὑπέρ-
κειται πάντων τῶν ὄντων, ἀναγκαῖως ἔχει καὶ τελείαν
ἔαυτοῦ. Ιδέαν, καὶ τέλειον ἐν ἔαυτῷ Πνεύμα. Η δὲ τελεία
τοῦ τέλειου "Οὐτος" Ιδέα ἔχει καὶ εἶναι τέλειον, καθὼς
καὶ τὸ τέλειον αὐτοῦ Πνεύμα τέλειον ἔχει τὸ εἶναι, καὶ
τοία τέλεια καὶ ἀλλια εἶναι διὰ τοῦ τέλειου εἰδέναις ἀπο-
δεικνύονται. Ή δὲ γνῶσις τῆς Ιδέας τοῦ τέλειου "Οὐτος"
γνῶσις ἔστιν αὐτοῦ τοῦ "Οὐτος καὶ παντὸς ὄντος, καὶ τῆς
Φιλοσοφίας, η ἔχουσα γνώσεως ἀντικείμενον τὴν τελείαν

Ίδεαν τοῦ Θεοῦ, ἢ τὸν Λόγον, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, ἵκανῶς θεραπεύει τὴν φιλοσοφικὴν ἔφεσιν τοῦ εἰδέναι, καὶ ἀληθής Φιλοσοφία διὰ τοῦ ἔχυτῆς ἀντικειμένου ἀποδεικνύεται. Ἀρα καὶ Λόγικὴ ἐπιστήμη διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ Ὁρθοῦ Λόγου καὶ τῆς ἀρχικῆς νοήσεως ἀνευρίσκει καὶ ἀποδεικνύει τὸ ἀντικείμενον τῆς καθ' ἡμᾶς Φιλοσοφίας, καὶ ἐμφράττει τὰ στόματα τῶν ἀρνουμένων ἢ διαβαλλόντων τὴν Ἀληθείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν ἐν τοῖς ἀνθρώποις προφητικῶς τε καὶ ιστορικῶς διὰ λόγων καὶ ἔργων θαυμαστῶν, ὑπὸ θείας δυνάμεως ἐκτελεσθέντων.

Τίς δὲ τῶν σοφῶν τοῦ αἰώνος τούτου δύναται ἀντειπεῖν ἢ ἀντιλέξαι εἰς τὰς λογικὰς ταύτας ἀποδείξεις τοῦ ἀντικειμένου τῆς καθ' ἡμᾶς Φιλοσοφίας; Εἰ δέ, ὃ σοφοὶ τοῦ αἰώνος τούτου, οὐκ ἔχετε ἀντίρρησιν κατὰ τῶν λογικῶν τούτων καὶ δύντως ἐπιστημονικῶν ἀποδείξεων, δι' ὧν ἡλίου λαμπρότερον καταφαίνεται τὸ μέχρι τοῦ νῦν ἀγνοηθὲν τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον, πείσθητε ὅτι πλανᾶσθε ὑπὸ τῆς ψευδοφιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, καὶ ὅτι εἰς ἀπώλειαν πορεύεσθε. Ἐπιστρέψατε λοιπὸν ἐκ τῆς πλάνης εἰς τὴν ἀληθείαν, ἵνα φωτισθῆτε καὶ σωθῆτε. Ὅσοι δὲ ἐθελοκάκως καὶ ἀλόγως προαιροῦνται τὸ φεῦδος καὶ τὸ σκότος ἀντὶ τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀληθείας, οὗτοι αὐτοχτονοῦσι καὶ ἔχουσίως χρηματίζονται εἰς τὴν γέενναν τοῦ ἀσθέστου πυρός, ἵνα αἰωνίως κολάζωνται ἐν αὐτῇ, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρνήσασθαι ὅτι ἀξιοί εἰσι τοιαύτης αἰωνίου ἀθλιότητος. Ἡμεῖς δὲ σφόδρα χαίρομεν ὅτι ψυχολογικῶς καὶ λογικῶς εῦρομεν καὶ κατέχομεν τὸ ἀξιέραστον τῆς Φιλοσοφίας ἀντικείμενον, τὸν Ὁντολογικὸν Λόγον, τὴν ἀπόλυτον καὶ καθολικὴν Ἀληθείαν, τὸ ἀκριβὲς καὶ τέλειον πλήρωμα τῆς φιλοσοφικῆς ἐφέσεως τοῦ πάντα εἰδέναι. Μακάριοι δὲ πάντες οἱ γινώσκοντες καὶ ἐπιγινώσκοντες αὐτό.